

АНАЛІЗ ФІНАНСОВОГО СТАНУ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Герасименко Ірина Олександрівна,

к.е.н., доцент

Сич Владислав Ігорович,

магістр

Білоцерківський національний аграрний університет

м. Біла Церква, Україна

Вступ. Фінансовий стан – одна з найважливіших характеристик діяльності підприємств. Фінансовий стан аграрних підприємства – це комплексне поняття, що є результатом взаємодії всіх елементів системи фінансових відносин підприємства, визначається сукупністю виробничо господарських факторів та характеризується системою показників, що відображають наявність, розміщення та використання фінансових ресурсів. Аналіз фінансового стану уможлиблює визначити рівень якості та ефективності роботи підприємства.

У сучасних умовах господарювання аналіз фінансового стану аграрного підприємства – необхідна складова процесу управління підприємством. Головним напрямком його практичної реалізації є виявлення можливостей підвищення ефективності функціонування підприємства, визначення перспектив його розвитку.

Мета роботи. Огляд наявних теоретичних аспектів стосовно аналізу фінансового стану вітчизняних аграрних підприємств, визначення на їх основі мети, інформаційної бази та алгоритму проведення аналізу фінансового стану.

Матеріали та методи. В процесі дослідження були використані традиційні способи та засоби економічного аналізу, а саме: наукового узагальнення (при визначенні сутності процесів та систематизації її складових); порівняння (при зіставленні показників у динаміці); групування (при класифікації); індукції (для одержання загальних висновків на основі окремих фактів); дедукції (одержання часткових висновків на основі знання певних загальних положень).

Результати та обговорення. Фінансовий стан підприємства залежить від результатів його виробничої, комерційної та фінансово-господарської діяльності. Тому на нього впливають усі ці види діяльності підприємства. В першу чергу на фінансовому стані підприємства позитивно позначаються безперебійне виробництво та реалізація високоякісної продукції.

Основна мета аналізу фінансового стану підприємства є розробка та реалізація заходів, направлених на швидке відновлення платоспроможності, відновлення достатнього рівня фінансової стійкості підприємства, встановлення можливості підприємства продовжувати свою господарську діяльність, подальшого розвитку, забезпечення прибутковості, зростання виробничого потенціалу та ухвалення оптимальних управлінських рішень.

Аналіз фінансового стану дозволяє встановити й охарактеризувати:

- ефективність фінансово-господарської діяльності підприємства в цілому, а також ефективність використання фінансових ресурсів зокрема;
- рівень кредитоспроможності підприємства як позичальника фінансових ресурсів для здійснення господарської діяльності;
- рівень підприємницького ризику щодо можливості погашення зобов'язань, здатність до нарощування активів, залучення інвестицій;
- основні пріоритети якісного планування, прогнозування, бюджетування;
- політику розподілу і використання прибутку для потреб суб'єкта господарювання;
- причини відповідних змін, а також тенденції і пріоритетні напрями розвитку підприємства за показниками його фінансового стану [1].

Інформаційною базою для оцінювання фінансового стану підприємства є дані: балансу (форма № 1); звіту про фінансові результати (форма № 2); звіту про рух грошових коштів (форма № 3); звіту про власний капітал (форма № 4); дані статистичної звітності та оперативні дані.

Інформацію, яка використовується для аналізу фінансового стану підприємств, за доступністю можна поділити на відкриту та закриту (таємну).

Інформація, яка міститься в бухгалтерській та статистичній звітності, виходить за межі підприємства, тому вважається відкритою.

В цілому порядок аналізу фінансового стану аграрного підприємства може бути представлений такими чином.

По-перше, необхідно чітко визначити мету проведення оцінки фінансового стану підприємства, оскільки від неї буде залежати подальший вибір підходів щодо її здійснення.

По-друге, здійснюється збір інформації і обираються напрями оцінки й конкретні показники, що дозволять охарактеризувати фінансовий стан підприємства або його складові відповідно до поставленої мети.

По-третє, проводиться розрахунок показників та їх порівняння з нормативними значеннями.

По-четверте, проводиться ретельне вивчення основних причин змін тих чи інших показників та характеристика їх досягнутого рівня.

По-п'яте, виявляються резерви та обґрунтовуються заходи щодо зміцнення фінансового стану підприємства [2].

Господарська діяльність підприємств відбувається завдяки організованому, якісному, своєчасному та ефективному управлінню, що являє собою сукупність взаємопов'язаних послідовно здійснюваних функцій. Тому, необхідно проводити дослідження сутності, завдань і необхідності системного аналізу фінансового стану підприємств, а також дослідження всіх існуючих методів, принципів і методик аналізу фінансового стану підприємства та надання пропозицій щодо їх вдосконалення.

Висновки. Аналіз фінансового стану аграрних підприємств має бути проведений на основі достовірної інформації, своєчасно та всебічно, для того, щоб можна було одержати відповідь на запитання, наскільки надійне підприємство у фінансовому відношенні. Дослідження фінансового стану на основі фактичної інформації дає кількісну та якісну характеристику змін, що відбулися на підприємстві. Визначаються невикористані можливості, реалізація яких дозволяє або прискорити розвиток підприємства в цілому, або перевести

його на більш ефективний режим господарювання. В сучасних умовах функціонування аграрним підприємствам необхідний аналіз фінансового стану, що визначить умови забезпечення прибуткової діяльності та стратегічного розвитку як окремого суб'єкта господарювання, так і галузі в цілому.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Поддєрьогін А. М. Фінанси підприємств : навч. посіб. / А. М. Поддєрьогін. – К. : КНЕУ, 2000. – 406 с.
2. Цал-Цалко Ю. С. Фінансова звітність підприємства та її аналіз: Навч. посібник / Ю. С. Цал-Цалко. К.:ЦУЛ 2002. 359 с.